

**MĀCĪBU CENTRS "BIZNESA EKSPERTS"
NOLIKUMS**

Izglītojamo zināšanas vērtēšanas kārtība

SATURS

I. Vispārējie jautājumi	2
II. Izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanas mērķis un uzdevumi	2
III. Izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanas pamatprincipi	3
IV. Izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanas kārtība un vadība	3
V. Izglītojamā mācību sasniegumu atspoguļošana	7
VI. Vērtējuma uzlabošana	8
VII. Noslēguma jautājumi	8

I. Vispārējie jautājumi

1. Mācību centra "Biznesa Eksperts" izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanas kārtība (turpmāk - vērtēšanas kārtība) nosaka mācību sasniegumu vērtēšanas kārtību un procedūru mācības centrā, nodrošinot vērtēšanas kvalitāti atbilstoši valsts izglītības standartu prasībām.
2. Mācību sasniegumu vērtēšana ir integrēta mācību procesa sastāvdaļa izglītojamā zināšanu, prasmju, attieksmju, kā arī mācību sasniegumu attīstības dinamikas noteikšanai un izglītības procesa pilnveidošanai.
3. Mācību sasniegumu vērtēšanas formas, metodiskos paņēmienus, pārbaudījumu apjomu, skaitu, vērtēšanas kritērijus nosaka mācību sasniegumu vērtēšanas veicējs, ievērojot attiecīgā mācību priekšmeta saturu un īstenoto izglītības programmu.
4. Vērtēšanas kārtība ir vienāda visām mācību centra īstenotajām izglītības programmām, tās prasības jāievēro visiem pedagogiem un visos mācību priekšmetos.
5. Ar vērtēšanas kārtību tiek iepazīstināti visi mācību centra pedagogi, katra mācību programmas sākumā pedagogiskās sēdē.
6. Vērtēšanas kārtība atrodas visiem pieejamā vietā kopā ar mācību centra "Biznesa Eksperts" nolikumu. Vērtēšanas kārtība ir ievietota mācību centra dibinātāja mājas lapā.
7. Vērtēšanas kārtība izstrādāta saskaņā ar LR likumiem un normatīvajiem dokumentiem. Ja LR likumos vai normatīvajos dokumentos tiek izdarītas izmaiņas, šīs izmaiņas tiek izdarītas mācību centra izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanas kārtībā.

II. Izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanas mērķis un uzdevumi

8. Izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanas mērķis – objektīvs un profesionāls izglītojamā sasniegumu raksturojums, kas sekmē katra izglītojamā dzīvei nepieciešamo zināšanu un prasmju apguvi un izpratni par mācīšanās panākumiem.
9. Izglītojamā mācību sasniegumu vērtēšanas uzdevumi:
  - 9.1. veicināt izglītojamā un pedagogu sadarbību;
  - 9.2. konstatēt katra izglītojamā sasniegumus, ievērojot viņa individualitāti;
  - 9.3. veikt nepieciešamo mācību procesa korekciju izglītojamā mācību sasniegumu uzlabošanai;
  - 9.4. motivēt izglītojamos pilnveidot savus mācību sasniegumus;
  - 9.5. sekmēt izglītojamo līdzatbildību par mācību rezultātiem, mācot izglītojamos mācīties un veikt pašnovērtējumu.

III. Izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanas pamatprincipi

10. Prasību atklātības un skaidrības princips – mācību programmas aprakstos ir noteikts obligātais mācību priekšmeta saturs un prasības izglītojamā sasniegumiem.

11. Pozitīvo sasniegumu summēšanas princips – iegūtā izglītība tiek vērtēta, summējot pozitīvos sasniegumus iegaumēšanas un izpratnes, zināšanu lietošanas un radošās darbības līmenī;

12. Vērtējuma atbilstības princips – noslēguma pārbaudes darbā izglītojamam tiek dota iespēja apliecināt savas zināšanas, prasmes un iemaņas visiem mācību sasniegumu vērtēšanas līmeņiem atbilstošos uzdevumos, jautājumos, piemēros un situācijās. Pārbaudes darbu organizācija nodrošina adekvātu un objektīvu vērtējumu.

13. Vērtējuma noteikšanai izmantoto pārbaudes veidu dažādības princips – mācību sasniegumu vērtēšanā izmanto rakstiskas, mutiskas, praktiskas un kombinētas pārbaudes, individuālo un grupas sasniegumu vērtēšanu un dažādus pārbaudes darbus.

14. Vērtēšanas regularitātes princips – mācību sasniegumi tiek vērtēti regulāri, lai informētu par izglītojamā iegūtajām zināšanām, prasmēm, iemaņām, attieksmēm (pamatizglītībā arī mācību sasniegumu attīstības dinamiku) un pilnveidotu turpmāko izglītības procesu.

15. Vērtējuma obligātuma princips – izglītojamam nepieciešams iegūt vērtējumu visos izglītības programmas mācību priekšmetos un pārbaudījumos.

IV. Izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanas kārtība un vadība

16. Mācību centra izglītojamo sasniegumus mācību procesā vērtē saskaņā ar šādu kārtību:

16.1. Ieskaite:

- 1) apzīmējumus “ieskaitīts” (i);
- 2) “neieskaitīts” (ni).

Kārtējā pārbaudē, kurā nav iespējams novērtēt mācību sasniegumus 10 baļļu skalā, pedagogs mācību sasniegumus vērtē ar „ieskaitīts” vai „neieskaitīts”.

16.2. 10 baļļu vērtēšanas skalā

10 - „izcili”, 9 - „teicami”, 8 - „ļoti labi”, 7 - „labi”, 6 - „gandrīz labi”, 5- „viduvēji”, 4 - „gandrīz viduvēji”, 3 – „vāji”, 2 - „ļoti vāji”, 1 – „ļoti, ļoti vāji”.

17. Mācību sasniegumu vērtējumu 10 baļļu skalā veido šādi kritēriji:

18.1. iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte;

18.2. iegūtās prasmes un iemaņas, radošums;

18.3. attieksme pret izglītošanos;

18.4. mācību sasniegumu attīstības dinamika .

9 – 10 balles izglītojamais iegūst	- ir apguvis zināšanas un prasmes tādā līmenī, ka spēj mācību saturu uztvert, iegaumēt, reproducēt, izmantot pēc parauga līdzīgā situācijā, kā arī spēj to patstāvīgi izmantot jaunu zināšanu apguvei un radošu uzdevumu risināšanai; - prot risināt atbilstošas problēmas, pamatot un loģiski argumentēt domu, saskatīt un izskaidrot likumsakarības; - spēj atsevišķas zināšanas un prasmes sintezēt vienotā ainā, pareizi samērot ar realitāti; - spēj patstāvīgi izteikt savu viedokli, definēt vērtējuma kritērijus, paredzēt sekas; - prot cienīt un novērtēt atšķirīgu viedokli, veicina sadarbību mācību problēmu risināšanā.
6 – 8 balles izglītojamais iegūst	- spēj ar izpratni reproducēt mācību saturu (pilnā apjomā vai tuvu tam), saskata likumsakarības un problēmas, atšķir būtisko no mazsvarīgā; - prot izmantot zināšanas un prasmes pēc parauga, analogijas vai pazīstamā situācijā, veic tipveida un kombinētus mācību uzdevumus; - uzdoto veic apzinīgi, parāda spējas, kā arī attīstītas gribas īpašības; - mācību satura pamatjautājumos pauž personisko attieksmi vairāk konstatācijas nekā analīzes līmenī; - ir apguvis sadarbības un saziņas prasmi; - vērojama veiksmīga mācību sasniegumu attīstība.
4 – 5 balles izglītojamais iegūst	- ir iepazinis norādīto mācību saturu, prot atšķirt būtisko no mazsvarīgā, zina un var definēt jēdzienus, galvenos likumus un likumsakarības, gandrīz bez kļūdām risina tipveida uzdevumus; - mācību saturu izklāsta pietiekami skaidri un saprotami; - mācībās izmanto tradicionālas izziņas metodes, izpildot pedagoga norādījumus; - var izteikt personisko attieksmi, izmantojot iegaumēto mācību saturu; - ir apguvis sadarbības un saziņas pamatprasmi; - vērojama mācību sasniegumu attīstība.
1 – 3 balles izglītojamais iegūst	- pazīst un spēj vienīgi uztvert mācību saturu, bet nespēj iegaumēt un reproducēt pietiekamu apgūstamā satura apjomu (vismaz 50 %), veic primitīvus uzdevumus tikai pēc parauga labi pazīstamā situācijā, bez kļūdām veic tikai daļu uzdevumu; - mācību saturu izklāsta, bet citiem nesaprotami, reti atšķir būtisko no mazsvarīgā; - personisko attieksmi spēj paust epizodiski vai arī nav sava viedokļa; - maz attīstīta sadarbības prasme; - mācību sasniegumu attīstība ir nepietiekama.

Izglītojamā mācību sasniegumu vērtējumu mācību priekšmetā 10 baļļu skalā atbilstoši šiem noteikumiem, mācību priekšmeta standartam, kā arī mācību priekšmeta programmai konkrētā klasē detalizētāk nosaka mācību priekšmeta pedagogs.

19. Mācību centrā vērtēšanā izmanto šādas mācību sasniegumu vērtēšanas formas: mutiskā, rakstiskā, praktiskā, kombinētā. To veidu, skaitu, izpildes laiku, vērtēšanas kritērijus nosaka pedagogs, atkarībā no izglītības programmas, mācību priekšmeta programmas un tā satura organizācijas.

20. Mācību sasniegumu vērtēšanas metodiskie paņēmieni ir:

20.1. ievadvērtēšana - mācību procesa sākumā pirms mācību programmas apguves, nosakot izglītojamā zināšanu un prasmju apguves līmeni, lai pieņemtu lēmumu par turpmāko mācību procesu;

20.2. kārtējā vērtēšana mācību procesa laikā, nosakot izglītojamā mācību sasniegumus, lai tos uzlabotu un saskaņotu mācību procesa norises, mācību mērķa un izmantoto metožu savstarpējo atbilstību, kā arī veicinot izglītojamā pašnovērtēšanas prasmes un atbildību;

20.3. nobeiguma vērtēšana, nosakot izglītojamā zināšanu un prasmju apguves līmeni, kā arī izglītojamā produktīvās darbības prasmes temata vai loģiskas temata daļas vai mācību kursa nobeigumā.

21. Mācību sasniegumu vērtēšanā izmanto daudzveidīgus metodiskos paņēmienus, atbilstoši mācību procesā izmantojamām mācību metodēm:

21.1. ievadvērtēšanā – novērošanu, sarunu, aptauju, uzdevumu risināšanu u.tml.;

21.2. kārtējā vērtēšanā – novērošanu, sarunu, aptauju, praktisko uzdevumu risināšanu, diskusiju, mājas darbu vai tamlīdzīgu metodisko paņēmieni;

21.3. nobeiguma vērtēšanā – rakstisku vai kombinētu pārbaudes darbu, ieskaiti, eksāmenu vai tamlīdzīgu metodisko paņēmieni.

22. Ievadvērtēšanā izglītojamā zināšanas un prasmes vērtē aprakstoši vai ar vērtējumu „ieskaitīts”(i) vai „neieskaitīts” (ni).

23. Kārtējā vērtēšanā izglītojamā zināšanas un prasmes visos mācību programmas – ar vērtējumu „ieskaitīts” (i) vai „neieskaitīts” (ni). Vērtējumu “ieskaitīts” izglītojamais var iegūt par izvirzītajiem kritērijiem atbilstošu, pareizi vai daļēji pareizi (50–80 %) veiktu darbu, atbilstoši katra mācību priekšmeta specifikai.

24. Nobeiguma vērtēšanā obligāti iekļaujami uzdevumi un jautājumi izglītojamā produktīvās darbības kontrolei. Pedagoga veidots nobeiguma pārbaudes darbus vērtē 10 baļļu skalā. Vismaz nedēļu pirms pārbaudes darba veikšanas pedagoga pienākums ir informēt izglītojamos par pārbaudes darba veikšanas laiku, ar pārbaudes darba saturu; pirms pārbaudes darba uzsākšanas ar vērtēšanas kritērijiem, darbu labošanas ilgumu.

25. Vērtēšanu var veikt pedagogs mācību procesā, veidojot pārbaudes darbus, pārbaudot un analizējot izglītojamo atbildes, mājas darbus, patstāvīgos darbus, novērojot mācību procesu mācīšanās – prasmju attīstību, attieksmju veidošanos.

26. Pārbaudes darbi ir īpaša, noteiktā kārtībā sagatavota procedūra izglītojamo zināšanu un prasmju noteikšanai:

26.1. izglītojamo mācību sasniegumus var vērtēt, pārbaudot tos mutvārdos, rakstiski, praktiski vai kombinēti;

26.2. pārbaudes darbs dod iespēju izvērtēt izglītojama sniegumu attiecībā pret valsts standarta prasībām, izsakot to noteiktā vērtējumā, vai salīdzināt izglītojamo sniegumus savā starpā;

26.3. pārbaudes darbus pedagogs organizē ar nolūku kontrolēt un uzlabot izglītojamo ikdienas sniegumu (kārtējās pārbaudes) vai izvērtēt izglītojamo sniegumu tēmas nobeigumā (nobeiguma pārbaudes, ieskaites);

26.4. pārbaudes darbā tā veidotāji ietver dažāda veida uzdevumus (objektīvi vērtējamus – ar vienu pareizu atbildi, un subjektīvi vērtējamus – iespējamās dažādas izglītojamo atbildes, kuru vērtējums atkarīgs no izstrādātajiem kritērijiem);

26.5. vērtēšanas kritērijus pārbaudes darba veidotāji izstrādā atbilstoši darba mācību un vērtēšanas mērķiem;

26.6. veidojot pārbaudes darbus, tiek ievēroti šādi vērtēšanas kritēriji:

26.6.1.

Vērtēšanas komponents	Vērtējums kārtējās pārbaudēs	Vērtējums ieskaitēs, nobeiguma pārbaudēs
Zināšanas (reproduktīvā daļa)	25 % – 33 %	40 %
Prasmes (produktīvā daļa)	25 %	60 %
Attieksmes	25 %	_____
Attīstības dinamika	17 % – 25 %	_____

26.6.2.

Balles	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
% robežas	0,1	11	22	35	47	60	68	77	87	96
punktu sadalījumam	10	21	34	46	59	67	76	86	95	100

27. Mājas darbu un darba uzdevumu vērtēšana:

27.1. mājas darbi ir obligāti vērtējami un fiksējami Vērtējumu žurnālā: „ieskaitīts/neieskaitīts”; „i/ni”.

27.2. mājas darbu vērtējumu skaitu mācību programmā nosaka katrs pedagogs pēc nepieciešamības;

27.3. darba uzdevumu vērtēšana notiek saskaņā ar pedagoga ieskatiem visās mācību programmās. Vērtējumi tiek fiksēti Vērtējumu žurnālā: ieskaitīts/neieskaitīts”; „i/ni”.

28. Mācību sasniegumus vērtē regulāri, tādā veidā informējot izglītojamus par iegūtajām zināšanām, prasmēm, iemaņām un mācību sasniegumu attīstības dinamiku.

29. Mācību centra administrācija:

29.1. seko, lai tiktu ievērota šajā dokumentā paredzētā kārtība;

29.2. nodrošina pedagogu un izglītojamo sadarbību mācību sasniegumu analīzē;

29.3. pārbauda, kā pedagogi veikuši ierakstus par izglītojamo sasniegumiem Vērtējumu žurnālā;

29.4. nodrošina vienotu izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanu mācību centrā.

30. Pedagogi:

30.1. atbilstoši mācību programmas standartam nosaka pārbaudes darbu veidus un norises laiku;

30.2. veidojot nobeiguma pārbaudes darbus, paredz uzdevumus, kas ļauj novērtēt gan izglītojamā apgūto zināšanu apjomu un iegūtās prasmes un iemaņas, gan attieksmes un radošumu, kā arī izstrādā vērtēšanas kritērijus un ar tiem pirms darba veikšanas iepazīstina izglītojamos;

30.3. ievēro vienotu pieeju nobeiguma pārbaudes darbu rezultātu apstrādē, analīzē un vērtēšanā, iegūtās informācijas izmantošanā;

30.4. izvēlas piemērotākās vērtēšanas formas un metodes, lai dotu iespēju katram izglītojamam apliecināt savas zināšanas, prasmes un iemaņas;

30.5. ievēro šajā kārtībā noteiktos pārbaudes darbu labošanas un vērtējumu izlikšanas termiņus;

30.6. veicot pārbaudes darbu analīzi, precīzē plānoto mācību procesu turpmāk;

V. Izglītojamā mācību sasniegumu atspoguļošana

31. Izglītojamā mācību sasniegumu atspoguļošanu īsteno atbilstoši šī nolikuma prasībām, atbilstoši LR normatīvajiem aktiem.

32. Izglītojamo sasniegumus ieraksta Vērtējumu žurnālā.

VI. Vērtējuma uzlabošana

33. Ja izglītojamais ir saņēmis vērtējumu un vēlas to uzlabot vai dažādu iemeslu dēļ nav veicis darbu, viņš ir tiesīgs 2 nedēļu laikā no pārbaudes darba dienas vai atgriešanās mācībās pēc attaisnotā kavējuma, vienojoties ar mācību priekšmeta pedagogu par izpildes laiku, iegūt un uzlabot vērtējumu, pirms tam obligāti apmeklējot konsultācijas pie mācību programmas pedagoga un veicot iepriekšējā darba kļūdu labojumu (ja tāds ir iespējams), kurš tiek ieskaitīts.

33.1. Ja izglītojamais slimības vai citu attaisnojošu iemeslu dēļ neierodas uz pārbaudes darbu, tad viņš kārtā pārbaudes darbu divu nedēļu laikā pēc atgriešanās izglītības iestādē, individuāli vienojoties ar pedagogu par izpildes laiku. Izglītojamais pats ir atbildīgs par savlaicīgu pārbaudes darba nokārtošanu. Ja izglītojamais divu nedēļu laikā nenokārto pārbaudes darbu, tad viņš nesaņem vērtējumu. Ilgstošas slimības gadījumā neveikto pārbaudes darbu izpildes termiņš, vienojoties ar pedagogu, tiek pagarināts.

33.2. Izglītojamam, kurš kārtējā vai nobeiguma vērtēšanā ir saņēmis vērtējumu, zemāku par 4 ballēm, ja nepieciešams, mācību programmas pedagogu uz noteiktu periodu nodrošina atbalsta pasākumus mācību sasniegumu un mācīšanās prasmju uzlabošanai.

33.3. Izglītojamais vērtējumu par attiecīgo nobeiguma pārbaudes darbu drīkst uzlabot tikai vienu reizi.

34. Izglītojamam sava vērtējuma uzlabošanai, vienojoties ar attiecīgā mācību priekšmeta pedagogu, ir iespēja veikt kādu papildu darbu, par ko tiek saņemts papildu vērtējums.

35. Īpašos gadījumos, ja piemērot šo vērtēšanas kārtību nav iespējams, to nosaka mācību centra direktors vai mācību daļas vadītāja kopā ar attiecīgā mācību programmas pedagogu.

VII. Noslēguma jautājumi

36. Kārtību izstrādā mācību centra dibinātājs, apspriež ar mācību programmas pedagogiem un apstiprina ar rīkojumu, tā ir saistoša visiem mācību centra "Biznesa eksperts" pedagogiem, darbiniekiem un izglītojamiem.

37. Grozījumus kārtībā veic ar mācību centra dibinātāja rīkojumu, balstoties uz mācību programmas pedagoga ieteikumiem.

38. Mācību centra "Biznesa Eksperts" izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanas kārtība stājas spēkā ar 2021.gada 05.janvāri.

Mācību centra "Biznesa Eksperts" dibinātājs

N.Griškova